

A „Szép Verona tárul itt elénk...”

A Rómeó és Júlia világa kettős kortükörben

Fotó: Dobos Klára

A „színház a színházban” megoldás hangsúlyozásával manapság szívesen élnek a színházcsinálók akkor is, amikor a bemutatásra kerülő dráma eredendően nem színpadok között játszódik. A mű idézőjelbe vételétől annak kifordításáig, a színpadi tér felerősített teatralitásától a jelzésszintű leegyszerűsítésig számtalan variációval találkozhatunk, ami azt tudatosítja a nézőben, hogy színházban vagyunk, egy színpadi történet új adaptációját látjuk.

A budapesti Nemzeti Színház *Rómeó és Júlia* előadásán e téren újszerű „jelzéssel” élt a rendező, Vidnyánszky Attila és a díszlettervező, Cziegler Balázs: a díszletfalakat feliratok borítják. A szövegfoszlányok mind a szerelemtől szóló Shakespeare-idézetek a drámaíró darabjaiból, szonettjeiből, melyek – attól függően, hogy a reflektorok a színpadi tér eseményeinek melyik részletére irányítják fényüket – jelenetről jelenetre felizzanak valahol a rozsdás, pusztuló falakon. Mintha csak tudatosítani akarnák: egy sokszor színre vitt, sokszor megidézett drámával, egy archetipikus történettel szembesülhetünk újra. Ismerjük a történetet, az írónak a szerelemtől vallott nézeteit, idézni tudjuk a sorait vagy szófordulatait, egy több száz

▶ éve velünk élő történet 2021-es értelmezésével találkozhat a néző. „Előadásunk tere, mely az eredeti reneszánsz világot is idézi, hatásában mégis kortalan” – fogalmazott a rendező a díszlettel kapcsolatban, s ez a kettősség az előadás egészére érvényesnek bizonyult: többek között Berzsényi Krisztina jelmeztervező is a két kor ötvözésére, a reneszánsz vonalak és a mai formák elegyítésére vállalkozott, mindezt úgy, hogy a kosztümök „emberközeli” maradjanak.

Vagyis az európai drámairodalom egyik alapmítoszává vált műhöz úgy nyúlt a társulat, hogy megőrizte annak reneszánsz kereteit, amelyeket azonban maivá tágított.

A díszlet esetében az idézetek mellett más megoldások is ezt szolgálták: ahogy a tervezőtől is hallhattuk, a falak tektonikája, struktúrája a dupla ablakokkal a történeti kort idézi, melybe egy mai, a kortárs olasz építészet ihlette steril, modern köfelület ékelődik be. Míg a színpadba benyúló patkószerű rész – megint csak a „színház a színházban” effektust erősítve – a Globe Színház struktúráját idézi.

Múlt és jelen drámai egymásnak feszülését érzékelteti a mű esetében szokatlan megoldás: a záró kriptajelenet tetetői világa itt már a játék elejétől kezdve jelen van, a komor befejezés végig rávetül a játékra azzal a megoldással, hogy a padlót a veronai családok sírkövei borítják.

A színpad alatt 72 süllyedő mozgatja a díszlet-elemeket: a süllyedő mozgások nem öncélúak, a földtől való elrugaszkodás, az ég felé törekvés motívuma végigvonul az előadás egészén.

Fotó: Tóth Csaba

Mint azt Kovács Bálint műszaki igazgatótól megtudhattuk, a megvalósítás közben sok kihívással járó, de szeretettel kivitelezett monumentális díszlet árnyoldala a nehéz felépíthetősége: re-

pertoárban nehezen játszható, emiatt blokkokban fogják műsorra tűzni.

Mikita Gábor

